

חלוקת רכוש בהליך גירושים-

המידע לעיל הינו כללי ואינו ממצה את כל הדינים ואת כל אפשרויות הפעולה בסוגיה זו. על כן, מומלץ להיוועץ בעו"ד הבקיא בענייני משפחה ובשום אופן לא מומלץ לבצע פעולה בהסתמך על המידע המובא לעיל בלבד.

אחת הסוגיות המורכבות בהליך גירושים הינה סוגיית חלוקת הרכוש המשותף.

בישראל, קיימים שתי שיטות לחלוקת רכוש בהליך גירושים: חלוקת רכוש על פי "הלכת השיתוף" או חלוקת רכוש על פי "הסדר איזון המשאבים" כפי שנקבע בחוק יחסי ממון.

מועד הנישואים בין בני הזוג, הוא המועד הקובע לעניין שיטת חלוקת הרכוש המשותף.

בני זוג שנישאו עד ליום 1/1/1974-

חלוקת הרכוש תהא לפי "הלכת השיתוף".

המשמעות: כל הרכוש שנצבר מיום הנישואים ובמהלך כל תקופת הנישואים, יתחלק באופן שווה, בין בני הזוג ואין זה משנה על שם מי רשום הרכוש בפועל.

יחד עם זאת, הלכה זו לא תהא תקפה, כאשר מוכיחים בפני בית המשפט כי בין בני הזוג הייתה כוונת שיתוף אחרת.

בני זוג שנישאו לאחר יום 1/1/1974-

חלוקת הרכוש תהא לפי "הסדר איזון המשאבים" כפי שנקבע בחוק יחסי ממון.

המשמעות: לאחר פקיעת הנישואין, כל אחד מבני הזוג זכאי למחצית השווי של כל הנכסים של בני הזוג.

הסבר:

- תחילה, יוצרים הפרדה בין הרכוש של כל אחד מבני הזוג בזמן הנישואין ועד לפקיעת הנישואין. דהיינו, מפרידים בין הרכוש שנמצא בבעלות כל אחד מבני הזוג.
- בן הזוג אשר ערך הנכסים שבבעלותו גבוה יותר, חייב לתת לבן הזוג השני את ההפרש בכסף או בשווה כסף. בדרך זו, משווים ומאזנים את ערך הנכסים השונים אשר נמצאים בבעלותם של כל אחד מבני הזוג.
- ככלל, ניתן לחלק את הרכוש המשותף, בדרך של הסדר איזון משאבים, רק לאחר פקיעת הנישואים (מתן גט).

על איזה נכסים יחול הסדר איזון המשאבים?

לאחר פקיעת הנישואין, כל אחד מבני הזוג זכאי למחצית השווה של כל הנכסים של בני הזוג אשר נצברו במהלך תקופת הנישואים, למעט נכסים המוגדרים כ"רכוש פרטי" והסדר איזון המשאבים אינו חל עליהם, כדלהלן:

1. נכסים אשר היו לבני הזוג לפני הנישואים;
2. נכסים אשר התקבלו בירושה או במתנה - גם אם התקבלו במהלך תקופת הנישואין;
3. נכסים אשר הוסכם בכתב בין בני הזוג כי לא יחולקו ביניהם;
4. כספים אשר מגיעים לבן הזוג על ידי המוסד לביטוח לאומי;
5. גמלה/ פיצוי שנפסקו או מגיעים לבן הזוג כל פי חיקוק בשל נזקי גוף/מוות.

מה בין הלכת השיתוף לבין הסדר איזון המשאבים?

- חלוקת רכוש מלפני הנישואים -
על פי הלכת השיתוף -> ייתכנו מקרים בהם יחולק בין בני הזוג גם רכוש של אחד מבני הזוג מלפני הנישואין.
על פי הסדר איזון המשאבים -> איזון הנכסים יהיה אך ורק על נכסים שנצברו במהלך תקופת הנישואים. רכוש מלפני הנישואים, מוגדר כ"רכוש פרטי" של בן הזוג.
- מועד חלוקת הרכוש -
על פי הלכת השיתוף -> בני זוג שחלה עליהם הלכת השיתוף, יכולים לחלק את הרכוש המשותף גם לפני פקיעת הנישואין, ולהגיש תביעה לחלוקת הרכוש בכל עת.
על פי הסדר איזון המשאבים -> ככלל, חלוקת רכוש לפי הסדר איזון משאבים מותנית בפקיעת הנישואין (מתן הגט). יחד עם זאת, במקרים חריגים, בית המשפט רשאי להורות על ביצוע הסדר איזון משאבים לפני פקיעת הנישואין.
יודגש, רכוש אשר רשום על שם שני בני הזוג בחלקים שווים, כמו דירה משותפת, ניתן לחלק בכל עת ללא קשר לפקיעת הנישואין בהסכמה או באמצעות הגשת תביעה לפירוק השיתוף.

איזה הערכאה המשפטית המוסמכת לדון בחלוקת הרכוש?

סוגיית הרכוש המשפחתי בעת גירושין הינה בסמכות בית הדין הרבני ובית המשפט לענייני משפחה. הסמכות תהא נתונה לערכאה השיפוטית לפי "מרוץ הסמכויות".

המשמעות: הערכאה השיפוטית הראשונה שאליה מוגשת התביעה, תהא מוסמכת לדון בה.

על כן יש לצדדים אינטרס למהר ולהגיש תביעה בערכאה שתהא עדיפה להם.

כאשר מוגשת תביעת גירושין לבית הדין הרבני והתובע כורך לתביעת הגירושין את ענייני הרכוש – הסמכות לדון בענייני רכוש תהא נתונה לבית הדין הרבני.

אך אם הוגשה קודם לכן תביעת רכוש לבית המשפט לענייני משפחה- בית המשפט לענייני משפחה
יהא מוסמך לדון.